

TẬP ĐỌC

CHỊ EM TÔI

I – MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

1. Đọc trơn cả bài. Chú ý đọc đúng các từ ngữ dễ mắc lỗi phát âm. Biết đọc bài với giọng kể nhẹ nhàng, hóm hỉnh, phù hợp với việc thể hiện tính cách, cảm xúc của các nhân vật.

2. Hiểu nghĩa của các từ ngữ trong bài.

Hiểu nội dung, ý nghĩa câu chuyện : Cô chị hay nói dối đã tỉnh ngộ nhờ sự giúp đỡ của cô em. Câu chuyện là lời khuyên học sinh không được nói dối. Nói dối là một tính xấu làm mất lòng tin, sự tín nhiệm, lòng tôn trọng của mọi người với mình.

II – ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

Tranh minh hoạ bài đọc trong SGK.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

A – KIỂM TRA BÀI CŨ : Hai, ba HS đọc thuộc lòng bài thơ *Gà Trống và Cáo*, trả lời câu hỏi 3, 4 trong SGK.

B – DẠY BÀI MỚI

1. Giới thiệu bài : Nói dối là một tính xấu, làm mất lòng tin của mọi người, làm mọi người ghét bỏ, xa lánh mình. Các em đã biết câu chuyện một chú bé chần chừ vì chuyên nói dối, cuối cùng gặp nạn chẳng được ai cứu. Truyện *Chị em tôi* các em học hôm nay kể về một cô chị hay nói dối đã sửa được tính xấu nhờ sự giúp đỡ của cô em.

2. Luyện đọc và tìm hiểu bài

a) Luyện đọc

– HS tiếp nối nhau đọc từng đoạn – 2, 3 lượt.

Đoạn 1 : Từ đầu đến *tặc lưỡi cho qua*.

Đoạn 2 : Tiếp theo đến *cho nên người*. Riêng đoạn 2, để cho đỡ dài, có thể chia tiếp làm hai đoạn nhỏ (đoạn 2a, từ *Cho đến một hôm đến ở rạp chiếu bóng à ?* ; đoạn 2b từ *Nó cười đến cho nên người*).

Đoạn 3 : Phần còn lại.

GV kết hợp giúp HS hiểu những từ mới và khó được chú thích cuối bài (*tặc lưỡi, yên vị, giả bộ, im như phỗng, cuồng phong, ráng*) ; sửa lỗi về đọc cho HS (nếu có) ; nhắc nhở HS đọc đúng những câu hỏi, câu cảm ; nghỉ hơi đúng (nhành, tự nhiên) ở câu văn sau : *Thỉnh thoảng, hai chị em lại cười phá lên khi nhắc lại chuyện / nó rủ bạn vào rạp chiếu bóng chọc tức tôi, làm cho tôi tỉnh ngộ*.

– HS luyện đọc theo cặp.

– Một, hai em đọc cả bài.

– GV đọc diễn cảm toàn bài – giọng kể nhẹ nhàng, hóm hỉnh, nhấn giọng những từ ngữ gợi tả, gợi cảm (*tặc lưỡi, ngạc nhiên, giận dữ, thủng thẳng, giả bộ, sững sờ, im như phỗng, cuồng phong, cười phá lên...*). Chú ý đọc phân biệt lời các nhân vật :

+ Lời người cha đáp lại dịu dàng, ôn tồn (khi con gái xin phép đi học) ; trầm, buồn (khi phát hiện ra con nói dối).

+ Lời cô chị lễ phép (khi xin phép ba đi học), tức bực (khi mắng em).

+ Lời cô em tinh nghịch : lúc thản nhiên, lúc giả bộ ngây thơ.

141

hướng dẫn. Có thể chọn đoạn từ *Hai chị em về đến nhà, tôi mắng em gái dám nói dối ba bỏ học đi chơi... đến ráng bảo ban nhau mà học cho nên người*.

3. Củng cố, dặn dò : GV nhận xét tiết học. Nhắc HS rút ra cho mình bài học từ câu chuyện trên để không bao giờ nói dối.

b) Tìm hiểu bài

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn 1, trả lời các câu hỏi :

+ *Cô chị xin phép ba đi đâu ? (Cô xin phép ba đi học nhóm.)*

+ *Cô có đi học nhóm thật không ? Em đoán xem cô đi đâu ? (Cô không đi học nhóm mà đi chơi với bạn bè, đến nhà bạn, đi xem phim hay la cà ngoài đường...)*

+ *Cô nói dối ba như vậy đã nhiều lần chưa ? Vì sao cô lại nói dối được nhiều lần như vậy ? (Cô nói dối ba nhiều lần đến nỗi không biết lần nói dối này là lần thứ bao nhiêu. Cô nói dối được nhiều lần như vậy vì bấy lâu nay ba vẫn tin cô.)*

+ *Vì sao mỗi lần nói dối, cô chị lại thấy ân hận ? (Vì cô thương ba, biết mình đã phụ lòng tin của ba nhưng vẫn tặc lưỡi vì cô đã quen nói dối.)*

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn 2, trả lời các câu hỏi :

+ *Cô em đã làm gì để chị mình thôi nói dối ?*

(• Cô em bắt chước chị, cũng nói dối ba đi tập văn nghệ, rồi rủ bạn vào rạp chiếu bóng, lướt qua trước mặt chị, vờ làm như không thấy chị. Chị thấy em nói dối đi học lại vào rạp chiếu bóng thì tức giận bỏ về.

• Bị chị mắng, em thủng thẳng đáp là em đi tập văn nghệ khiến chị càng tức, hỏi : *Mày tập văn nghệ ở rạp chiếu bóng à ?* Em giả bộ ngây thơ, hỏi lại : *Chị nói đi học nhóm sao lại ở rạp chiếu bóng vì phải ở rạp chiếu bóng mới biết em không đi tập văn nghệ. Chị sưng sờ vì bị lộ.)*

– HS đọc thành tiếng, đọc thầm đoạn 3, trả lời các câu hỏi :

+ *Vì sao cách làm của cô em giúp được chị tỉnh ngộ ? (HS phát biểu. GV chốt lại : Vì em nói dối hết như chị khiến chị nhìn thấy thói xấu của chính mình. Chị lo em sao nhãng học hành và hiểu mình đã là gương xấu cho em. Ba biết chuyện, buồn rầu khuyên hai chị em bảo ban nhau. Về buồn rầu của ba đã tác động đến chị.)*

+ *Cô chị đã thay đổi như thế nào ? (Cô không bao giờ nói dối ba đi chơi nữa. Cô cười mỗi khi nhớ lại cái cách em gái đã chọc tức mình, làm mình tỉnh ngộ.)*

+ *Câu chuyện muốn nói với các em điều gì ? (Không được nói dối. / Nói dối đi học để bỏ đi chơi rất có hại. / Nói dối là tính xấu sẽ làm mất lòng tin của cha mẹ, anh em, bạn bè. / Anh chị mà nói dối sẽ là tấm gương xấu cho các em...)*

+ *Hãy đặt tên cho cô em và cô chị theo đặc điểm tính cách.*

(VD : • Cô em thông minh. / Cô bé ngoan. / Cô bé biết giúp chị tỉnh ngộ. ...)

• Cô chị biết hối lỗi. / Cô chị biết nghe lời. ...)

c) Hướng dẫn đọc diễn cảm

– Ba HS tiếp nối nhau đọc 3 đoạn. GV nhắc nhở, hướng dẫn các em tìm giọng đọc và thể hiện diễn cảm bài văn (theo gợi ý ở mục 2.a : phân đọc diễn cảm).

– GV hướng dẫn HS cả lớp luyện và thi đọc diễn cảm 1 đoạn truyện theo cách phân vai (người dẫn chuyện, cô chị, cô em, người cha). Trình tự thực hiện như đã